

Jonas Gasiūnas (LT)

(g. 1954, gyvena ir dirba Vilniuje / b. 1954 lives and works in Vilnius)

Iliustracija: „Pūga, nuniokojusį mano dirbtuvę, nenutraukė Rusijos armijos choro repeticijos“ / image: "The storm that ravaged my studio failed to interrupt the rehearsal of the Russian military choir" 2009
Menininko nuosavybė / courtesy the artist

Joną Gasiūną išgarsino tapyba dūmais – tai dar siurrealistų naudota technika, vadinama „fumage“. Jo darbuose dūmo sąlygiškumas siejamas su atminties tema – pusiau pamirštos ar pusiau prisimintos mintys ar sapnai dažnai apibūdinami kaip „migloti“, „ūkanoti“, „padūmavę“. Šioje fantastinėje tapybos serijoje siurrealistiniai ir kinematografiniai naratyvai jungiami su militaristinės ar kosmoso lenktynių apšėtos praeities liekanomis. Šių atsiminimų derinimas su seksualiais ar moteriškais elementais iššaukia froidiškas fantazijas.

Jonas Gasiūnas is well-known for working with 'fumage' a Surrealist technique using candle smoke as a medium. His paintings explore the aleatory nature of the smoke, and its relation to memory. Half-forgotten or remembered thoughts, reminiscences, and dreams are often described as "hazy" or "foggy" or "as if shrouded in smoke". This series of paintings is certainly fantastical combining a surrealist and cinematic narrative with what seems to be ruins of an anachronistic military, or space-race oriented, past. The combination of this memory with sexual, or feminine, elements evokes a Freudian dream space.

Voldemārs Johansons (LV)

(g. 1980, gyvena ir dirba Rygoje / lives and works in Riga)

Iliustracija: „Aero srovēs“ (instaliacijos vaizdas) / image: "Aero Torrents" (installation view) 2007
Menininko nuosavybė / courtesy the artist

Sulptūra, vizualiai primenanti mokslinius eksperimentus, iššaukia publikos susižavėjimo, nuostabos ir susvetimėjimo jausmus. Talpose esantį vandenį išjudina ir nuo jo po visą patalpą sklindančius atspindžius sukelia garso bangos. Šie garso signalai – tai menininko apdoroti duomenys, surinkti iš Latvijos geologijos ir meteorologijos centro apie didžiausius pastarųjų metų Europos meteorologinius įvykius ir audras. Šia prasme „Aero srovēs“ yra ekosistema, miniatiūrinė Baltijos jūra, kurios pakrantėje gyvena menininkas, ir kuri paklūsta nenusipėjamos oro jėgoms, susijusioms su klimato pasikeitimais. Kūrinyje atsispindi visų epochų menininkams būdingas žavėjimasis pagrindinių gamtos elementų grožiu, tačiau audrų duomenys, paversti garso medžiaga, perspėja, kad žavimės tuo, kas kelia vis didesnį pavojų.

The sculpture "Aero Torrents" has the appearance of a laboratory experiment and evokes senses of fascination, alienation and wonderment – in the audience – associated with science. The water in the tanks, and the corresponding light-reflections that play across the exhibition space, is animated by sound-waves. These sound signals, are in turn, translations of data that the artist has collected in association with the Latvian Geology and Meteorology Centre of major weather-and-storm events recorded in Europe in recent years. "Aero Torrents" is to this extent an eco-system, a miniaturized Baltic Sea on the coast of which the artist lives, behaving under the unpredictable forces of weather associated with the era of climate change. Man has throughout the ages been fascinated by the beauty of the elements and the weather that is reflected here in this work (though the raw storm data used in the aural experiment reminds us that this is an increasingly deadly fascination).

Tõnis Saadoja (EE)

(g. 1980, gyvena ir dirba Taline / b. 1980 lives and works in Tallinn)

Iliustracija: „Gimtasis Talinas“ (fragmentas) / image: "Hometown Tallinn" (detail) 2007–2008
Menininko nuosavybė / courtesy the artist

Ši fotorealistinės tapybos serija yra Tõnis Saadoja'os gimtojo miesto Talino pikareska – šelmiški pasakojimai. Dažniausiai tapyba siejama su subjektyviu, ekspresionistiniu ir romantiniu vaizdavimu, tačiau menininkas šiuos lūkesčius apverčia aukštyn kojomis. Saadoja nutapė gausybę miesto vaizdų, kuriuose gretinama šiuolaikinė architektūra, griuvėsiai ir banalios gatvės scenos, taip įrodydamas, kad tapyba gali būti ir jautri kasdienybės dokumentavimo priemone. Menininkui taip pat rūpi perteikti šiandieninio Talino pokyčius, nulemtus rinkos ir privataus kapitalo plėtros – tai, kad paveikslai yra juodai-balti, galbūt reiškia, jog menininkas į šiuos pokyčius nežiūri pro „rožinius akinus“.

This photorealist series of paintings is a picaresque of Tõnis Saadoja's hometown, Tallinn, the capital of Estonia. Painting, in the popular imaginary, is a medium associated with subjective, expressionistic and romantic depictions of their subject matter: a set of assumptions the artist overturns in this series. Saadoja has painted an exhaustive array of views of the city juxtaposing contemporary architecture, ruins, and the humdrum of urban pedestrian scenes; in a way that proves that painting can also engage documentary and everyday sensibility. The artist is equally interested in depicting the recent transformation of Tallinn under the influence of market capitalism and property development; the fact that the images are black-and-white may reflect that the artist doesn't necessarily view these changes in a "rosy" light (a prescient observation in this time of financial crisis that has stalled the city's redevelopment).

Magnus Wallin (SE)

(g. 1965, gyvena ir dirba Malmo / b. 1965 lives and works in Malmö)

Iliustracija: „Bevardis“ (kadras iš video) / image: "Unnamed" (video still) 2009
Menininko nuosavybė / courtesy the artist

Magnus Wallin tarptautinėje meno scenoje yra žinomas savo videofilmams ir animaciniais darbais, siūlančiais alternatyvą „tobuliems“ kūnams ir ekstrapolaciją užvaldžiusiai grožio manijai. Wallino kūrinių herojai ir deformuoti, niekinami jų kūnai primena mums apie tai, kad pasaulyje egzistuoja griežtas kūnų skirstymas ir kai kurie iš jų dažniausiai traktuojami su pašaipa ar net žiaurumu. Šiame darbe žmonių kūnų tipai, kurių fotografijos paimtos iš XX a. pradžios medicininių knygų, išnyra projekcijoje tarsi vauduokliai. Menininkas siekia priminti mums apie likimą tų bevardžių žmonių, kurie istorijos bėgyje buvo išstremiami už įprastos visuomenės ribų, atiduodami į ligonines ir prieglaudas ir pasmerkti tyrimams bei eksperimentams. Wallin maldauja jiems pasigailėjimo.

Magnus Wallin is well-known internationally for his video works, and animations, that offer alternative views to the 'perfect' and/or augmented bodies that typically occupy screen-culture (that is obsessed with beauty). Wallin's misshapen, and often persecuted, bodies and protagonists remind us of the proliferation of body-types in the world: many of which, should, demand sensitivity from us, though are typically treated with derision or cruelty. In this work a grouping of individuals, whose photos are taken from two early-20th century medical textbooks, emanate from a projection in truly ghostly fashion. The artist's intention is to remind us of the fate of many such nameless people throughout the course-of-history who were consigned to asylums and medical facilities, and subjected to pitiable experiments and examinations, outside the border of regular society. Wallin enacts a plea on their behalf.

Swedbank Art Award 2009

„Swedbank“ meno apdovanojimo paroda
2010 03 17–05 12

Victor Alimpiev (RU)
Jonas Gasiūnas (laureatas, LT)
Voldemārs Johansons (LV)
Tõnis Saadoja (EE)
Magnus Wallin (SE)

Swedbank

Šiuolaikinio meno centras ir „Swedbank“

kviečia Jus į 2009 metų „Swedbank“ meno apdovanojimo parodos atidarymą

kovo 17 d., trečiadienį, 18:00

The Contemporary Art Centre and Swedbank

cordially invite you to the opening of the exhibition of the Swedbank Art Award 2009

Wednesday 17 March: 18:00

Apie „Swedbank“ meno apdovanojimą

„Swedbank“ meno apdovanojimas buvo įsteigtas 2000 m., kaip prizas šiuolaikiniams Estijos menininkams ir tuomet vadinosi „Hansapank“ meno apdovanojimu. Nuo 2003 m. „Hansapank“ meno apdovanojimas tapo tarptautinės žiuri skiriamu prizu menininkams iš trijų Baltijos šalių. Pirmieji trys estų laureatai yra vieni pačių garsiausių šios šalies menininkų – Marko Laimre (2000), Ene-Liis Semper (2001) ir Marko Mäetamm (2003). Pirmasis, kuris laimėjo 2003 m. tarptautiniu tapusį prizą, buvo Lietuvos menininkas Artūras Raila, po kurio apdovanojimus gavo Gints Gabrāns (LV, 2004), Mark Raidpere (EE, 2005), Valdas Ozarinskas (LT, 2006) ir Miks Mitrevics (LV, 2008).

Apdovanojimo ir parodos formatai nuolat keičiasi kartu su dinamiška Baltijos regiono ir šiuolaikinio meno raida. Parodos struktūra transformavosi nuo parodos Estijoje ir personalinės prizo laimėtojo ekspozicijos, keliaujančios po visas tris šalis iki bendros visų apdovanojimo nominantų parodos vienoje iš Baltijos šalių sostinių. 2008 m. prizą pervadinus „Swedbank“ meno apdovanojimu pinigini prizas laimėtoji išaugo nuo 5,000 iki 10,000 Eurų ir dar labiau išsiplėtė geografiškai – konkurse pradėjo dalyvauti menininkai iš Rusijos bei Švedijos. Apdovanojimo, kandidatų atrankos, tarptautinės žiuri sudarymo ir logistikos klausimus tvarko Estijos meno muziejus KUMU (su ženkliu bendradarbiaujančių institucijų iš visų penkių šalių pagalba).

Pagrindinės žiuri sprendimą nulemiančios vertybės išliko tos pačios: pristatyti kūrybą tų menininkų, kurie praėjusiais kalendoriniais metais sukūrė iškilus darbus, išsiskiriančius novatoriškumu ir suprantamus tarptautiniu mastu.

2009 m. gruodžio mėnesį visų prizo nominantų parodos, vykusios „Riga Art Space“ erdvėje, atidarymo metu 2009 metų „Swedbank“ meno apdovanojimas buvo įteiktas Lietuvos menininkui Jonui Gasiūnui.

Bendradarbiaujant „Swedbank“ Lietuvoje ir Šiuolaikinio meno centrui, 2009 metų „Swedbank“ meno apdovanojimo paroda pristatoma šio prizo laimėtojo šalyje.

About the Swedbank Art Award

The Swedbank Art Award was established in 2000, as a prize for Estonian contemporary artists known as the Hansapank Art Award. From 2003 the Hansapank Art Award became a competitive international juried prize for artists from each of the Baltic countries. The first three Estonian laureates are amongst the best-known – Marko Laimre (2000), Ene-Liis Semper (2001) and Marko Mäetamm (2003) – artists from their country. The first award winner from the expanded prize format, in 2003, was Lithuanian artist Artūras Raila who was followed in turn by Gints Gabrāns (LV, 2004), Mark Raidpere (EE, 2005), Valdas Ozarinskas (LT, 2006) and Miks Mitrevics (LV, 2008).

In fact the format of the exhibition and prize has been under constant transformation, reflective of the dynamism and development of the Baltic region and the constantly changing nature of contemporary art. And the exhibition format changed from an exhibition in Estonia, to a solo-touring exhibition for the prize winner to venues in each of the three Baltic States, to an exhibition in one venue in one of the Baltic capitals of all of the prize nominees. Renamed the Swedbank Art Award in 2008 the prize allocation has also grown from 5,000 to 10,000 Euro and the geographical scope of the exhibition has been expanded to include artists from Russia and Sweden. The prize, nomination process and logistics as well as the assembling of the international prize jury, is managed by Kumu Estonian Art Museum (with valuable contribution from local partner organisations in each of the five countries).

The core values of the exhibition, and the prize jury adjudication, has remained constant: to present the work of an artist who has produced an outstanding work or body-of-works in the previous calendar year – work that will stand up to international comparison and considerations of relevance.

The Swedbank Art Award 2009 was given to the Lithuanian participating artist Jonas Gasiūnas at the opening of the event's premiere exhibition at the Riga City Exhibition Hall "Riga Art Space" in December 2009.

In a special collaboration between Swedbank Lithuania and the Contemporary Art Centre, Vilnius, the Swedbank Art Award 2009 exhibition has been brought to the home country of the award-winner.

Viktor Alimpiev (RU)

(g. 1973, gyvena ir dirba Maskvoje / b. 1973 lives and works in Moscow)

„Ilustracija: „Sumindyti ariamą žemę“ (kadras iš videofilmo) / image: "To trample down an arid land" (video still) 2009
Menininko ir Regina Gallery, Maskva, nuosavybė / courtesy of the artist and Regina Gallery, Moscow

Viktoro Alimpievo video darbuose dažnai remiamasi prokemija – žmogaus ar gyvūnų elgesio erdvėje ir erdvinių bendravimo charakteristikų tyrimais. Šiame darbe dėmesys sutelkiamas į minimalistinę judančių žmonių choreografiją, pabrėžiant momentus, kurie atspindi individų emocines reakcijas į juos supančius kūnus. Kūrinio pavadinimas, aktorių veiksmų režisūra, jų nešamos susuktos vėliavos primena scenas iš socialistinio realizmo tapybos. Nors video filmuotas Švedijoje, jis asocijuojasi su rusiška ir sovietine „paradų kultūra“.

Viktor Alimpiev's video work often explores "proxemics" which is the study of various spatial and social patterns that emerge when people, or animals, are assembled in a group. In this work he engages with a minimal choreography that shapes the action, and brings individuals into stark focus at different moments, to depict their emotional response to the bodies massed around them. The title of the work, the arrangement of the actors in the work, and the furled flags/standards they are carrying are reminiscent of scenes from socialist realist painting. Though shot in Sweden the video evokes the anxiety of 'parade' culture associated with Russian history and soviet values.

Darbo laikas / Opening hours

Parodos / Exhibitions
Antradieniais–sekmadieniais / Tuesday–Sunday 12:00–20:00

ŠMC skaitykla / CAC Reading Room
Antradieniais–šeštadieniais / Tuesday–Saturday 12:00–19:00

Ekskursijos / Guided tours
Trečiadieniais / Wednesdays 16:00

Daugiau informacijos apie 2009 metų „Swedbank“ meno apdovanojimo parodą rasite specialiaje interneto puslapyje:
<http://artaward.swedbank.ee>

More information about the Swedbank Art Award 2009 is available at the special project website:
<http://artaward.swedbank.ee>

Viršelyje / cover image: Jonas Gasiūnas „Ant skafandro stiklo užrašyk savo vardą – aš negirdžiu tavęs“ / "Write your name on the glass of my spacesuit – I cannot hear you", 2009

Swedbank
Art Award
2009

SMC / CAC

Šiuolaikinio meno centras / Contemporary Art Centre / Vokiečių 2, LT-01130, Vilnius / Tel. +370 5 2623476 / info@cac.lt // www.cac.lt